

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

Sámuel Andor.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetés pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Budapesti tudósítónk lapunk zártakor távirati úton jelenti:

Mikszáth Kálmán szombaton délután 1 órakor váratlanul meghalt.

Jegyzés.

A közismert adomát az egyszeri emberről, aki úgy okoskodván, hogy a csokoládé is jó, a fokhagyma is jó, arra következtetett: hát még mind a kettő együtt milyen jó lehet — juttatja eszünkbe az a mozgalom, mely frakkot kíván meg az anyakönyvvezetőtől, alája pedig az eddig használt széles trikolorot teszi. De kérjük, minek kell egyáltalán az anyakönyvvezetőre frakk és trikolor? A házasság különös alkalom — mondják erre. Van hozzá rokon, más különösebb alkalom is: a temetés és a születés. De ha az anyakönyvvezetőtől nem kívánják meg, hogy az elhunytat díszmagyarban könyvelje el a matriculába, sem a tudós asszonytól, hogy trikolorral övezve segítse világra az újszülöttet, akkor az esküvőkhöz sem kell frakk meg pántlika.

Budapesten, Kolozsvárott avatnak. Nem hidat, nem is házat, mert az ilyen avatásoknak nem kedvez a rossz közgazdasági helyzet. Doktorokat avatnak. Annyi doktort avatnak, hogy a dékánok nem győzik a munkát. Ha a buza-termés gyöngye lesz is, a dotortermés jól fizet. A szaporra termés azt mutatja, hogy a doktor cím, mint „öncél“ egyre nyer vonzó erőben, mert mint diploma, mással nem igen kecsegtet. Az idealizmus megnövekedett az emberekben és nem sajnálják a tanulás fáradtságát, és a rigorózum izgalmát, csak hogy a pincér ne hazudjon, mikor doktorurnak szólítja őket. Az idealizmusnak egyéb téren is van nyeresége a dologból. Im már a kis hozományú leányok epedő vágya se üres ábránd, hogy doktorné legyen belőlük.

Agráriusok a választásban.

Immár csak napok választják el a magyart attól, hogy oda áll az urna elé és leadja a maga most még nyilvános szavazatát, nyilvánítván akaratát arra nézve is, hogy milyen gazdasági politikai irányzat vezetése alatt kívánja ennek az országnak a fejlődését a legközelebbi országgyűlési ciklus alatt.

Vezérfonal volt elég, de ezek között, tekintve az ország mai berendezkedését, számbavéve azt, hogy reális politika inkább a meglevőkkel számol, mint légvárat épít, csak a közreadott és számtalan oldalról helyeselt agrárprogram volt, a mely a magyarnak az igazi vezérfonalat megadta arra, hogy végre annyi boldogság, tévelygés után abba az irányba induljon, amely neki,

Aranylakodalom.

Vig elbeszélés.

Aki valaha Gémesfalván megfordult, egyszeriben feltűnik neki, hogy majdnem az egész falu lakossága csupa Virág-okból áll. Öreg Virág János, Kis Virág János, Part Virág, Erős Virág, Csetlik Virág, Hirtelen Virág, Ijedt Virág, egyszóval ilyen vagy olyan Virág nevű család lakik mindenik házban; alig egy-kettőben más nevezetű, mint teszem fel: Kovács, Szabó vagy Farkas.

Pedig ezelőtt 75 esztendővel még csak épen, de épen csakis egy szál virág akadt az egész faluban; a többiek mind Kovácsok, Szabók, Farkások voltak. Ma még már a falu főbb utcája közül is az egyiket, a

szzebbiket így hívják, hogy: „Végig Virág-utca.“

Annak a Virágnak, aki ezelőtt 75 esztendővel idekerült: „Vizhozta“ Virág Szervác a becsületes neve. Elég furcsa név. Ugy ragadt rá, hogy valahol a hegyek között megáradt a „Suhogópatak“ és elöntötte a környékét, a gémesfalvi határt is. Épen a fagyos szentek első napján, Szervácok történt az eset. A zuhatag tömegviz sok mindenféle cókmoikat sodort, ragadtott magával, Egyebek közt egy kis deszka bölcsőt is. Ebben a bölcsőben egy göndörhaju pufók kis fiugyerek szendergett, s aludtában egy szál muskálly virágot szorongatott a tömzsi kezében. Nem is sejtette a kis csöppség, hogy micsoda veszedelemben forog. Azt hitte tán, hogy az édes anyja ringatja, pedig a hullámok verdesték a böl-

csője oldalát. A gémesfalvi kovácsok kihálászta a vízből s felvitték a község házához. Ott adták rá a Virág Szervác nevet a tisztelendő ur tanácsára, mert hogy virág volt a kezében és Szervác napján vigyázott rá csodálatosképen a jó Isten. Na, a falubeliek még elibe ragasztották a nevéhez a „Vizhozta“ szót is, mert hogy ez is igaz volt.

Emberséges emberek aztán felnevelték a kis Szervácot. Derék, szép szál legény lett belőle, munkás, szorgos ember. Mikor abba a korba került, amikor már minden jóra való legénynek lányon jár az esze, hát minden nagyobb teketóriázás nélkül megkérte a Halszemű Kovács Gergely lányát, a Verát Oda is adták neki, pedig „egyetlen“ lány volt. A napasszonya az esküvő előtt yaló nap félrehívta a kamrába a fiatal vőle-

vele együtt az országnak a boldogulás módját adja meg.

Ennek az agrárprogrammnak a magautján legjelentékenyebb állomása Kápolnán volt, ahol gróf Károlyi Mihály az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke vallotta magának annak alapelveit és egyuttal mint szívvvel, lélekkel az ország függetlenségéért küzdő politikai lemondott arról, hogy pártkeretben kísértse meg érvényesíteni a maga meggyőződését, hanem ehelyett pártönkivüli álláspontot foglalt el azzal a kinyilvánított szándékkal, hogy így tömörítse az agrárprogram körül azokat, a kikben megvan az érzék, egy minden tekintetben szociális alapon nyugvó agrárpolitika megalapozására, annak kiküzdésére, hogy a modern Magyarország a maga keserves küzdelmeiben ezzel vessen meg alapját a gazdasági függetlenségnek, a melynek erős várából bizton lehet küzdeni Ausztria ellen, és a mely fegyverzetten bizton megvívunk a mi belső ellenségeinkkel is.

Gróf Károlyi Mihály zászlóbontása nem lehet hatás nélkül erre az országra. Ezzel szét van szórva minden vádaskodás, a mely a magyar agráriusokat azzal a meglévesztő indokolással érte, mintha a magyar agráriusok az országot visszamenő irányzatba akarták volna terelni. Hiszen épen az agráriusok követelik a szociális alapot minden vonalán az életnek és ez olyan irányzék a magyar közéletnek a minőhez fogható egyetlen egy párt, avagy irányzat nem adott. Ezzel ki van jelölve az út, melyen a haladás meglelel a kor szelle-

mének, de egyuttal meg van az is mondva, hogy ennek az országnak ma egyetlen-egy lehető irányzata az, amely védelmezi a magyar földet, a vele összeköltött népet a maga boldogulásában.

Nagyon természetes, hogy ez a gróf Károlyi Mihály által meggyőződés erejével proklamált agrárpolitika a kisemberekre támaszkodik, keresvén egyuttal a kapcsolatot azokkal a milliónyi tömegekkel, amelyek minél nehezebb munkát végeznek, az emberi természet ösztöne szerint annál könnyebben vezethetők félre. Hát a magyar agrárpolitika intézői épen gróf Károlyi Mihály átgondolt, nyugodt vezetése alatt gondoskodni fognak arról, hogy ezeknél az eddig elhanyagolt rétegeknél, a melyekre első sorban Darányi Ignác gondolt a minisztersége alatt, vezetés nélkül ne maradjanak.

Ez a gondoskodás, a mely a kápolnai programbeszédnek egyik legjelentékenyebb tétele kötelességet ró az intelligenciára, a mely épen azért gyengült meg a maga természetes hivatásának gyakorlatában, mert a magyar politika az az önzésjegyében laborált nagyon sokáig.

A kápolnai szózat bizonyára fel fogja ébreszteni a magyar intelligenciában az elaltatott jobb érzéseket. A vezető osztályok meggyengülése, azoknak sivár mozgolódása a közélet mezéjén, a gyamsításból, rágalmozásból, a magyart egymásra uszító elemeknek tulsulyra vergődése voltak politikai bajaink mellett azok a vészes jelenségek,

a melyek arra vitték bennünket, hogy a magyar ne értse meg a magyart, hanem gyűlölje ellenség gyanánt egymást.

Az agrárprogramban meg van a kibékítő, a kiegyenlítő elem, a gróf Károlyi Mihálynak hosszú időre szóló programszerű magyarázata csak felvilágosítja az országot, hogy tulajdonképpen hol és minő program nyugszik a szociális alapra fektetett modernszerűsége, a melyen a gazdasági és társadalmi haladást kell kifejteni.

Az agráriusok a választásban nem szerepelnek számszerűleg kimutatható győzelmeikkel, de az ő érdemök, hogy abba belevitettek a nemesebb főrekvések.

A gazdatisztekéről.

A mezőgazdasági előrehaladás leg-hivatottabb apostolai, a magyar gazdatisztek, elégedetlenek mostani helyzetükkel. Ha végig olvassuk a gyűléseikről kiadott tudósításaikat, vagy pedig a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületének legutóbb kiadott évkönyvét, mindenfelől csak panaszos hangokat hallunk. És a panaszok egytől-egyig jogosak. A gazdatisztek helyzete valóban nem rózsás, a közel tíz ezer főre rugó ezen társadalmi osztály ma holnap teljesen az elnyomott proletár sorsra jut, vagy legalább is keresztül megy azon a nagy átalakuláson, amelyet a magyar gentry végig szenvedett, amely ma jó részben pipafüstös, poros irodák falai között robotol, görnyed napszámos mu kával.

gényt és ott sugdosott neki a fülébe sok mindenféle jó tanácsot, hogy így-ugy jól gondját viselje ám majd a Verának, mert az megérdemli; dolgos is, módos is. Többek között még ilyesformát is mondhatott neki:

— Aztán fiam Szervác, azt se feledd el, hogy a Kovácsok családjában ös idők óta fogva az a szokás járja, hogy itt minden házaspárnak csak egy gyereke születik. Több nem. Mert, hogy így mindig egy kézbe öröklődik át a vagyon.

Vizhozta Virág Szervác csak ühümgetett erre a beszélre, nem szölt egy szót sem, csak úgy magában mondta:

— Már erről kedves napamasszony inkább tán az Uristen Ő szent Felségével beszélhetne kigyelmed!

Nohát persze aztán a lakodalom is megtörtént annak rendje és módja szerint. Az új pár fészket rakott és úgy a kilenczedik hónap vége felé már várták a kis Virágot. Bizony meg is jött, hál' Istennek, jó egészségben, de — másodmagával. Biz' ott ikrek lettek! Egy fiu, egy leány.

Vizhozta Virág Szervác napamasszonya majd hanyatt esett ijedtében és zégyenlétében. Váltig csak azt hajtogatta,

hogy ilyesmi a Halszemü Kovácsok családjában még nem történt. Önük csak az egy gyerek-rendszer szokás! . . . De aztán később csak ő is beletörődött, mert a gyerekek nagyon kedvesek, okosak voltak és igen szépen növekedtek.

Hanem úgy egy jó esztendő múlva megint új Virág-hajtás jelei mutatkoztak. Az öreg Kovácsné már ezen szörnyen felbosszankodott; arra se nézett a tulajdon lánya felé a nehéz állapotában.

A veje vitte meg neki a hirt:

— Édes anyámasszony, a Verának négy leánya született.

— Jaj, Uram Isten!

— No ne ijedjen meg Kigyelmed. Csak három.

— Csak? Borzasztó!

— Nohát megmondom az igazat: megint ikrek. De mind a kettő fiu a gazember. Olyan egészségesek, mint a vöcsök.

— Az már más. De mégis szörnyűség! Oda van a Kovács család becsülete.

— De a Virágoké most erősödik, kedves napamasszony! mondotta büszkén a veje. — Isten adta, Isten küldte a gyerekeket. Csak nem dobhatom őket a patakba,

mint a macskakölyköket! Szülőknek az a kötelességük, hogy gondjukat viseljék, embereket neveljenek belőlük. Ha nem születnének gyerekek, kiveszne az emberiség. Én bizony nem bánom, ha tizenkét gyermekem lesz is.

Hát lett is. Nem tizenkettő, hanem tizennégy. Három elhalt belőlük, maradt tizenegy. Mind szépen felnevelődött. Segítették az apjuknak a munkában, vagyonszerzésben. Mikor az idejük eljött, megházasodtak, fészket raktak. Azoknak is született gyerekeik jó számosan. Gyarapodott, szaporodott a Virág familia. A Kovácsok, Szabók, Farkasok pedig az ő egy gyerek rendszerükkel évek során lassankint kipszultak a faluból. Birtokaik a Virágok kezére kerültek. Már lányt se kaptak a maguk falujából, máshonnet házasodtak.

Az öreg Virág úgy hetven esztendőskora felé elhatározta, hogy megüli az aranylakodalomát. Meg is ülte. Országgraszoló fényes ünnepség volt a Gémesfalván. Ott volt a fél vármegye, alispán, főispán, mind, aki csak ösmerte az öreg Virágot. A főispán ur még arany keresztet is hozott neki a király Ő Felségétől. Persze nagy lakoma is volt az

A magyar gazdatiszt azonban abban különbözik a magyar gentritől, hogy őt nem a saját büne tette tönkre, hanem a szociál politika és az érdekvédelem hiánya. Alkottak ugyan törvényt a gazdatisztek jogviszonyainak szabályozásáról, de ez a törvény alig ér egy hajtófát. A gazdatisztek jogviszonya máig is szabálytalan, mert ott, ahol nincs humánus és szociális érzékkel megáldott földesur, a gazdatiszt ma is minden nagy készütsége dacára, csak cseléd, sőt rosszabb a cselédnél, mert hiszen őt nem csak mulasztásaiért, de még az időjárás viszontagságaiért is felelőségre vonják.

Még nagyobb baja azonban a gazdatiszteknek, a modern szociál politika, a „kis ember“ boldogító láz, amely elsősorban a földbirtok ellen irányul. Nincs vidék, nincs falu, ahol ne parcelláznának, ahol ne akarnák a kis embert földbirtokkal boldogítani, úgy azonban, hogy a földet vásárló kis embernek még a dedunokája is megsiratja elődeinek földszező hajlamát. Üzso-ráskodó, bankok, nyereszkeskedő magánvállalkozók vetik rá magukat egyes birtoktestekre és parcelláznak 50—100 százalékos haszon mellett. A paraszt rajong a földért, meg is veszi azt mindenáron. Egy csomó bank, egy csomó speculáns felhizik a parcellázásokon, de viszont egypár kis gazda évtizedes rabigát vesz a nyakába, egy pár gazdatiszt pedig kenyér nélkül marad. A parcellázások révén állás nélkül maradt gazdatisztek száma szinte rohamosan

öreg szántóvető tisztelőre, ahol őt sok szép beszéddel, felköszöntővel ünnepelték. Mindezekre ő imígyen válaszolt:

Hát tisztelt vendégsereg, köszönöm, hogy most idegyülekeztek erre az én ünnepnapomra. Isten Ő Szent Felsége hosszú szép időt engedett érnem az én szeretett életpárommal. Áldassék érte az ő szent neve. Én most már nyugodtan halok meg. Büszkén tekintek nagy nemzetségre, melyet én alapítottam. Az én nevem már fennmarad örökre, és lesz aki virágot ültessen sírhalmomra. Fiaim, akik már maguk is élemedett emberek és unokáim, dedunokáim, akik most itt nagy számmal körültem vannak, bizonyára megőrzik hosszú ideig az én emlékezetemet. Én csak azt kívánom tőlük, hogy hű fiaik legyenek ennek a magyar hazának! Most pedig hadd szóljon a muzsika, járjuk el mégogysszer a kállai kettőst. Táncközben tréfásan mondogatta oda a feleségének:

Anyjukom, anyjukom meg ne halj valahogy előttem, mert nem állok jót érte, hogy újra meg nem házasodom. Na tudod csak azért, hogyha már csak 11 élő gyerekünk maradt: hát megszülethossék a tizenkettedik is. . .

nő, de azért a kormány még ma sem meri beterjeszteni a birtok feldarabolásokat szabályozó, helyesen mederbe terelő törvényt, amely biztosítaná azt, hogy az állás nélkül maradt gazdatiszt a feldarabolt birtokból egyrészt szintén megszerezhetne magának, s azon a környéken továbbra is apostola maradhatna a mezőgazdasági előrehaladásnak.

Sok, nagyon sok baja van még ezenkívül is a magyar gazdatiszteknek, hogy egyebet ne említsünk, máig is megoldatlan a nyugdíjkérdésük, sőt mi több, a gazdatisztek nevelő mezőgazdasági szakoktatás kérdését sem oldották meg a multban valami szerencsés kézzel. A földmivesiskolai végzett növendékek nevelése olyan volt, hogy minden földmivesiskolás gazdatiszti címet és jogokat követelt magának, sőt azt meg is szerezte. Ez azonban még hagyján, de mit szóljunk az olyan esetekhez, amikor akárhány földesur tulajdon inasát tette meg gazdatisztnak. Az ilyesmi ellen semmi szavuk nem lehetett a hatóságoknak, mert hiszen a maga vagyonával mindenki úgy rendelkezhetik, ahogyan akar. Ez kétségtelenül igaz, de viszont akkor ne prédikáljunk mezőgazdasági előrehaladásról, mezőgazdasági szaktudásról, ha kinek-kinek a kénye-kedvére bizzuk annak a megítélését, hogy kiben van meg a gazdasági szaktudás minden kelléke. Az újabb időben e téren némi javulás történt, mert a gazdasági szak-képzettség nivóját ismét emelték, azonban az intézőkörök, itt is megáltak a féluton, a rég óhajtott gazdasági főiskola még mindig csak a jövő zenéje. Az is igaz ugyan, hogy ennek jórészt maguk a gazdatisztek is okai, mert kevés oly társadalmi osztály van, amelyik oly keveset törődne a maga sorsával, mint a gazdatiszteké. A folyton gyarapodó bajok azonban előbb-utóbb felrázzák gazdatisztleinket is tétlenségükből és zászlót ragadnak, sikra szállnak jogaikért, amiket részükre szakképzettségük, fárasztó és az ország közigazdaságát igazán hasznos munkájuk biztosít. Abban biztosak lehetnek, hogy a jogokért való harcban mellettük lesz az egész ország népének őszinte rokonérzése.

— **Programbeszéd.** Ma délelőtt fél 9 órakor a szarvasi szociáldemokrata párt képviselőjelöltje Tarcai Lajos a népgyűlés keretében a Kacsuth-téren programbeszédet mond. — Délután 3 órakor Medvegy György a szarvasi 48-as kisgazdapárt képviselőjelöltje tartja programbeszédét.

A békési ág. hitv. ev. egyházmegye és ZSILINSZKY MIHÁLY

Kifogások egy rendelet ellen.

A békési ág. ev. egyházmegye lelkészei május hó 18-án Orosházán lelkészi értekezletet tartottak, amelyen megjelentek Veres József esperes lelkész elnöklete alatt Kovács Andor és Okályi Adolf orosházi, Zvarinyi János szarvasi, Keviczky László kondorosi, Gajdács Pál, Hrdicska Lajos és tótkomlói, Mendöl Lajos nagyszénási, Freytag János csorvási, Rédey Károly pusztaföldvári, Rusz Zoltán gádorosi és Csermák Elemér szenterornyai ev. lelkészek.

Az értekezletet megelőzőleg Veres József esperes az urvacsorát szolgálta ki az egybegyűlt lelkészeknek, s csak azután vette kezdetét az értekezlet Veres József lakásán, amelynek első tárgya volt a gyermekistentiszteleteknek mikénti életbe'éptetése.

Azután a vegyes házasságok dolgában adott utasítás birálatával foglalkoztak.

Rusz Zoltán gádorosi lelkész érdekes és tanulságos birálata után e tárgyban haszontartó vita keletkezett.

Ugyancsak ő tett javaslatot a missziói predikálásról is.

Indítvány adatott be a budapesti evangélikus templomok hétköznapi megnyitására is.

Igen élénk eszmecsere fejlődött ki Zsilinszky Mihály a választások küszöbén küldött utasításáról, amelyet az egybegyűlt lelkészek sérelmesnek találtak s egyhangulag elhatározták, hogy az egyetemes gyűléshez felirattal fordulnak az egyházi alkotmányban biztosított jogaik megvédelmezése érdekében, mert szabálytalan módon, ok nélkül korlátozza a lelkészek jogát a képviselőválasztások alkalmával s ezáltal csökkenti a lelkészek és tanítók befolyását a nép vezetésében.

Az értekezlet szerint ez az egyházmegyei rendelet nevetségessé teszi a lelkészeket az által a sok tanácsossal és utasítással, amely benne foglaltatik sőt az egyházra nézve káros is, mer szigorú betartása esetén csökkenti az evangélikusok befolyását a közügyek irányításában.

Az érdekes és egyházi szempontból nagyon tanulságos és fontos értekezlet ezzel véget ért.

Szajol között a vasuti töltés a Tisza kiáradásának következtében aláázott és ennek következtében meglazulva, megcsuszamlott, úgy hogy a vonalközlekedés rajta lehetetlenre vált. Csak hosszas és sok idővel járó átrakódással lehetett a forgalommal pedig csaknem teljesen szünetelt.

— **Tanítók gyűlése.** A békésvármegyei általános tanítóegyesület a múlt hétfőn tartotta meg évi rendes közgyűlését Békéscsabán. Megalakították az új tisztikart. Elnök Uhrin Károly volt alelnök lett. Azután az alapszabályokat odamódosították, hogy ezentúl évenként nem mint eddig 2-szer, csak egyszer tartanak járásköri gyűlést. Majd Szentgyörgyi Géza tollnok olvasta fel Szociológiai hatások a pedagógiában című értekezését, melyet nagy tetszéssel fogadott a közgyűlés.

— **Az aradi ügyvédi kamara** közhírré teszi, hogy az ügyvédjelöltek lajstromába felvették Kutlik Sándor dr. Salacz Aladár és Kovács Béla, dr. Mázor Elemér szarvasi ügyvédnél joggyakorlaton levők.

— **A posta és a választások.** A választási mozgalmak idején nemcsak a jelöltek, nemcsak a kortesek és a választó polgárok izzadnak, hanem a postások is. A nagyváradi postaigazgatóság ugyanis elrendelte, hogy május 31-től a választások befejeztéig minden posta- és táviró-hivatalban éjjeli és nappali távirószolgálatnak kell lennie.

— **Értesítés.** A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy a m. ktr. adóhivatalnál a hivatalos órák szeptember végéig reggel 7 órától d. u. 2 óráig tartanak. Pénzkezelés hétköznapokon reggel 9 órától 12 óráig. Illyés István m. kir. adótárnok.

— **Városunk egyik legszebb látványossága** jelenleg a The Royal Bioskop mozgófénykép színháza minden másodnap válogatott új műsorral kedveskedik a nézőközönségnek. A mozgósínház a legnagyobb kényelemmel van berendezve és a válogatott szép műsort cigányzene kíséri. Tűzveszély teljesen kizárt, mivel a mozgófénykép vetítő kamrája belülről vaspléb burkolattal van kibérelve, sőt legujabban a mozdonyt, valamint annak füstfogóját a sátorról egy bádoglemez fal védi meg a kéményszikra fogóján, esetleg kijövő szikrától. A mozi Szarvason nagy népszerűségnek örvend és napról-napra zsufolásig megtelik.

— **A bécsi általános közkórházak V. belgyógyászati**

osztályán végzett kísérletek alapján meg lett állapítva, hogy „**z Ferencz József**” keserűviz oldó és hashajtó hatása kevesebb adagokra következik be, mint minden más keserűviznél. A természetes „Ferencz József”-keserűvizet a betegek szívesen veszik be és folytonos használat mellett is jól tűrik. Ezen elsőrangú orvosi bizonylatból mindenki megértheti, hogy önönmaga érdekében jár el, ha bevásárlásánál csak a valódi „Ferencz József”-keserűvizet fogadja el.

A szarvasi m. kir. áll. polg. leányisk. tanulmányi kirándulása.

Május 12-én nagy napra virradtak a polgári leányiskola azon növendékei, kik a tervbe vett tanulmányi kirándulásban részt vettek, melynek célja volt Fiume és környékének, továbbá Velencének megtekintése.

Május 12-én reggel 8 órakor a szarvasi vasuti állomáson már együtt volt a 34 tagból álló kiránduló társaság. Mindenütt kipirult, örömtől ragyogó arcot látott az ember, várva-várták a pillanatot, hogy elinduljunk utunkra. Végre jelt adtak a beszállásra, a gyermekek bucsut vettek kedves hozzátartozóiktól, még egy intő szó a szülők részéről, egy csók, egy kézszorítás s kiránduló csapatunk elfoglalta helyét a m. kir. államvasuttól rendelkezésünkre bocsátott III-ik osztályu kocsiszakaszbán 8 óra 44 perckor végre utnak indultunk.

Kedveseinktől az elválás még rövid időre is, rendesen szomorú, de most csak derült, vidám arcokat láttunk magunk körül, hisz mindannyian már előre örültek, hogy mennyi szépet fognak látni s ismereteiket gyarapíthatják. Vidám beszélgetés, kedves tréfák közt gyorsan telt az idő, úgy, hogy mi öregebbek is, gyönyörködve az ifjuság jó kedvében, egész kényelmesnek találtuk a III-ik osztály kemény fapadját. Egy kissé megzavarta ugyan a társaság jókedvét, hogy vonatunk egy parasztszönyt elütött, ki pár perc alatt meg is halt, de csakhamar ismét visszatért a régi jó kedv.

Épen a fentebb említett baleset miatt csukély késéssel érkezünk meg Budapestre, hol jó étvágygyal megebédeltünk s 4 óra 10 perckor a gyorsvonaton tovább folytattuk utunkat Fiume felé. Ameddig be nem sötétedett, mindannyian a Dunántúli vidéknek szelíd dombos vidékében gyönyörködünk. Majd hozzálátott csapatunk a vacsorázásnak. Előszedtük a magunkkal hozott „hazait” s ki-ki jó étvágygyal falatozott. Igazán kedves látvány volt végig nézni a viruló leány arcokat, kiket az étkezésnek e szokatlan módja, még jobb kedvre hangolt. Alvásról nem is igen volt szó, egy-egy kényelmesebb természetű leledült ugyan, sőt el is aludt még a kemény fapadon is, de a társaság nagyobb része közül ha el is szundított valaki pár perczre, társainak vidám nevetése csakhamar kiűzte az álom szeméből. Hajnal felé pedig a társaság minden tagja ébren volt, vártuk, lestük, mikor pillantjuk meg a tengert.

Va legényes tájakon, számos alaguton haladtunk át. Növendékeink ajkáról minduntalan az elragadtatás szava hallható. Az ember azt se tudja merre nézzen, mit bámuljon jobban. Delmicze állomáson már 730 m. magasan vagyunk a tenger színe felett, innen még mindig emelkedve érünk a hosszas Karszt horpadásban levő Lokse állomásra, mely 802 méter magasságban van. Ezt elhagyva gyönyörű fenyves közt haladunk tovább. Folytonosan változik a vidék, Turcine állomásról kiindulva nagyszerű szikla vidéken haladunk át, nemsokára

az 555-m. hosszú Kobálják alaguton áthaladva elérjük 814 m. magasságban fekvő Lics állomást. Itt hagyjuk el az erdővel fődött Karsztot s kezdődik a rídeg, de nagyszerű tenger melléki Karszt, Kötuskókkal fedett mezők, zuzott és töredezett szikladarabok terülnek el mindenütt, melyekben csak itt-ott terem valami.

E nyomasztó, de érdekes vidék déli oldalán szemünkbe tűnik a tenger, de pár perc múlva nem látunk belőle semmit míg végre elérjük a 618 m. magasságban fekvő Plasze állomást. Ezt elhagyva a 106 és 107 órház között végképen elébünk táru a Quarnero nagyszerű látóképe. „A tenger! A tenger!” kiáltjuk mindannyian. Csodás érzés hatja át szívünket s mi tanítók kétszeres örömet érzünk, hisz látjuk növendékeink arcán, az elragadtatást, csodálkozást. Az egész látvány szédítő hatással bír. A szem hosszu ideig nem tud betelni azzal a színpompával, melyet a délszaki vidék azurkék tengere, sziklás szigetei, öblei, távoli ligetei és hegytömegei nyujtanak.

Mindig újabb és újabb látványosság kerül szemünk elé, a buccari öböl Craz-színű sziklák között, majd Pertori az egykori négyszögű Frangepán kastélylyal. Közeledünk Fiume felé, itt már csinos nyári lakok, szép rózsaszalugasok, az olajfa, füge és babér más jelleget ad e tájnak.

Végre meglátjuk Fiume városát, tornyaival, palotáival, a tenger színén lebegő vitorláival és füstölgő gőzöseivel. Elhagyjuk Susak horvát városkát, vonatunk Tersatto vára alatt a Reczina völgyön átvivő vas-hidra ér, átlépjük Fiume határát, még egy hosszu alagut, mely már Fiume házai alatt furja át a szikla dombot s reggel 4 óra 55 perckor elértük utazásunk céljának egyik pontját: Fiume városát. Sietve szállunk le a vonatról s igazgatónk vezetése mellett indulunk a Hungaria vendéglőbe. Majdnem 24 órai utat tettünk már meg, de alvársra, pihenésre senki sem gondolt. Lemostuk magunkról az ut porát s indultunk az állami polgári leányiskolába, hol Berthoty Károlyné igazgató szíves készséggel mutatja meg az iskola épületét, a délszaki növényekben gazdag kertjüket s ki növendékeket, kedves fiatal leányokat ad mellénk, hogy fiumei tartózkodásunk alatt vezetőink legyenek.

Elsősorban is a tengerpartra mentünk le, majd megnéztük a vásárcsarnokot, a halpiacot, mindkettő szokatlan látvány volt nekünk. Utunk most a Chiesa del Duomo-ba vezetett, mely Fiume egyik legrégebbi székesegyháza, művészi faragásu márvány szobrokkal s remek festményekkel. Jártunk a Szt. Vid. templomban is, megnéztük a nevezetesebb épületeket, József főherceg remek kertjét, mely valóságos paradicsom. Majd felkerestük Fiume temetőjét is, ahol szinte elfelejtjük, hogy a holottak birodalmában járunk. Sudár ciprusai, rózsáligetei közt a halál, az örök elválás eszméje sem oly kétségbeejtő, mint a mi temetőinkben. Innen akváriumba mentünk, megtekintettük az élő tengeri halak, a meduzák, a különböző czápák stb. csoportját.

(Folytatása következik.)

Üzlet megnyitás.

A m. tisztelt közönségnagybecsű tudomására adom, hogy helyben a **Beliczey-ut II. ker. 8. ház** alatt

rőfös divatárú és vászon üzletet

nyitottam. Szarvasnak e szakmájú nagyobb üzleteiben szerzett tapasztalataim, a nálam irányelvül szolgáló szolid kiszolgálás és a legjutányosabb áraink remélni engedik, hogy sikerülni fog a m. tisztelt közönség kitüntető pártfogását megnyernem.

Teljes tisztelettel
Klein Mór.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARCZ

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcüre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcürő ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Crémet

az **egyedüli** szer mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A földes-féle Margit-Créme teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás **arc-szépítő** és a **szépséget megőrző** hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits pflege“ nagy aranyérmet és diszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész **Arad.**

Kapható Szarvason: 5-8

Miklós Pál, Bugyi Andor és Csábrády János gyógyszertárakban.

Szarvasi nagyközség előljárósága.

5175-1910. ikt. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szarvas község előljárósága a község képviselőtestülete által a honvéddaprád iskolánál létesített s a f. tanév végével megüresedő egy alapítványi hely betöltése iránt pályázatot hirdet.

Feltételek:

1. A pályázó magyar állampolgársága: igazolandó Szarvas község előljárósága által kiállított községi illetőségi bizonyítvánnyal.

2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre: igazolandó valamely honvéd, vagy közös hadseregbeli tényleges állománybeli orvos által szabályszerűen kiállított orvosi véleménynyel; a beoltás pedig — amennyiben azt az orvosi vélemény nem igazolná — külön himlő oltási bizonyítvánnyal.

3. A megkívánt előismeretek: valamely középiskola (gimnázium, reál iskola, polgári iskola) négy alsó

osztályának legalább „elégéses“ eredménnyel történt elvégzése.

Ezen előismeretek igazolandók az elmúlt iskolai év végbizonyítványával és a folyó iskolai év félévi iskolai értesítőjével, továbbá legalább „elégéses“ eredménnyel letett felvételi vizsga által.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet: igazolandó erkölcsi bizonyítvánnyal, azonban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviseletre vonatkozó adat nem foglaltatik, vagy ha a belépés nem közvetlenül, valamely nyilvános iskolából történnék.

5. A betöltött legkisebb és a túl nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14-ik és a túl nem haladott 16-ik életév, amely megállapított

életkor a felvételi év szeptember 1-ére vonatkozik.

Ezen életkor keresztlevéllel, vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

6. Szarvas község képviselőtestülete által 19-98. kgy. szám alatt kiadott, s felsőbb hatóságilag is jóváhagyatott alapító oklevél 3 §-a szerint az alapítvány élvezetében kizárólag Szarvas községi illetőségű ifjak részesülhetnek.

A köllőleg felszerelt pályázati kérvények Szarvas község képviselőtestületéhez címezve 1910. évi július hó 10-ik napjának délelőtti 11 órájáig adandó be a község főjegyzőjéhez.

Kelt Szarvason, 1910. évi május hó 29 én.

Az előljáróság nevében:

Kollár Lajos, s. k. Kovács János, s. k.
főjegyző. bíró.

Globin

a legjobb crême czipök

tartós fénysítéssére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megővja.
Mindenütt kapható.

Varró és tanuló leányok sürgősen keresztek jobb varrodaba Kereszt-u. 170. szám. 3-3 Brünnerház.

Ház eladás. I. ker. Gróf András ny utca 155 számú ház örök áron eladó. Értekezni a tulajdonosnénál.

— **Rendkívül** életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapest VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fenálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált családi szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárati szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuknak még kivételesebb kedvezmény jár ki. Iskolák vakációs, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! 8-10 Villamos világítás! Tükrös szekrények!

Kellemetlen BORKIÜTÉS

Alapvetem szerint minden kuruzslásnak ellensége vagyok, csakis orvosilag kezeltetem magamat. És így felső szájjal gyulladásánál az orvost igénybe vettem. Négyheti orvosi kezelés után javulás nem állt be! A recepttel egy más orvoshoz mentem. Hat hét után ismét semmi javulás nem volt észlelhető. Így egy fél éven át próbálgattam, 6 orv. srál voltam, de teljes gyógyulásba nem jöhöttem. Egyszer csak egy énekesnő a Zucker-féle szabad. gyógyszerzappant s a Zucker-crémeket ajánlotta — s mi a csoda, ami engemet most megillet — 5 nap után a kellemetlen bőr-**teljesen elmúlt**

a bőr egynéhányszor lehámlott s a bajról megszabadultam. Amit 6 orvos egy fél éven nem volt képes elérni, azt a Zucker-féle szabad. gyógyszerzappant, a Zucker-crémekkel egyetemben 5 nap alatt helyrehozta. Több ízben. kiközműrhen, hörkiütésben, bőrvizketésben, vészkető hörkiütésben, újból s új, pattanásban stb. szenvedések, hasonlóképen nyilatkoznak a Zucker-féle szabad. gyógyszerzappantól, mely gyorsan s biztosan hat s amely több orvos által ajánlatainak s több ezerszer beváltott. Darab ára (15°-ig) 1 kor. és (35°-ig) 2 50 kor. (rövidebb hatású). Ehhez hozzávaló Zucker-crém (zsírtalanít) a hörkrémek leghatósabb s legnemesebb alakja. Tubus ára 2.50 kor., kis tubusban 1.25 kor.

Figyelem! Kell a kizárólag általunk használt csomagolásra és a csomagoláson lévő érekekre, hogy megismerjük a valódi Zucker szabad. gyógyszerzappant és a Zucker-crémeket nem pótolhatjuk.

Kapható:

Mezőtúron: Göllner Hugó gyógyszer-tárában.

VÉDJEGY

ZSEBEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

Készíti: KERTÉSZ ERNŐ gyógyszerész kristálylimonádé gyára Szabadkán.

7-25 Kapható: **Pletenik Jánosné** urnőnél Szarvason.

Rendelés szerűen
készült

felöltők

40 koronától,

angol saccoöltönyök

50 koronától kezdve kaphatók

DEUTSCH F. KÁROLY

ES TÁRSA

Budapest, IV., Ferenciek-tere 2. szám.

Természetes jég. A jég-fogyasztó közönségnek tudomására adja a Grünwald-éég, hogy üzlethelyiségében jég csakis reggelenként 5-7 óráig kapható.

— Szarvason órák és ókszerrek legelőbban beszerezhetők ÖZV. LESZICH KÁLMÁNNÉ órás és ékszerész üzletében (Róthy-féle ház) a főgimnázium közelében. Nagy raktár mindennemű órákban és ókszerekben. Javítások pontosan és telkiismeretesen eszközölte nek.

5—

ÉRTESÍTÉS

Nagyban eladási árak mellett árusítok kátrányt, kátrány papírt, aszfaltfedél-lemezt, karbolineint kocsikerecsőt, gépszirt, gépolajat 25 százalékos árengedménnyel.

A csépléshez kösznet olcsó áron szállítok bármilyen mennyiségben.

BUK ADOLF

1—5 Szarvason.

FONTOS!!

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK

FIGYELMÉBE

Igen finom nyomtatvány-papiros métermázsásként 24 koronáért lapunk nyomdájában kapható

SÁMUEL ADOLF
BELICZEY-UTCZA 9.

Hirdetmény.

Az esküdtbírósról szóló 1897. évi XXXIII. t.-cz. 10. §-a értelmében ezennel közhírré tételik, hogy az esküdtbírák alapjairól a község házában folyó évi június első napjától kezdve 15 napon át bárki megtekintheti, továbbá, hogy akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt e 15 nap alatt bárki fel szólalhat és hogy a felszólalásokra, melyek

a fegyzői irodában közszemlére lesznek kitéve, további 8 nap alatt bárki észrevételeket tehet

A felszólalásokat és észrevételeket a községi bírónál írásban kell beadni, vagy szóval előterjeszteni.

Kelt Szarvason, 1910. évi május 24-én.

Az előjáróság nevében:

Kollár Lajos s. k.

Kovács János s. k.

főjegyző.

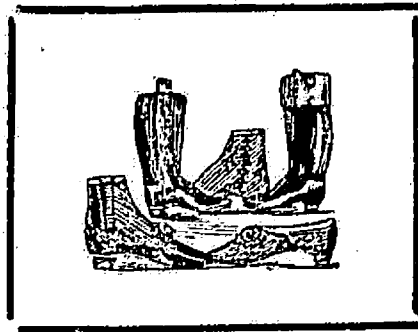
biró.

Kiadó lakás.

A Beliczey-uton a Dérczy féle ház, mely áll 6 szoba, fürdőszoba és mellék helyiségekből, haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Miron Lajossal. 1—2

Húszár Á.

lakás, butorozott szoba. zlethelyiség fővárosi és vidéki ingatlan vétel-eladási és hirdetési irodája, **Budapest, Zrínyi-utca 1. Gresham palota.** Külön osztály ingatlan, birtok, fővárosi házak vételére, eladására, cserére. Ezenkívül mindennemű ügyben 5 kor. előleges beküldése mellett utbaigazítást, felvilágosítást ad. E célra külön információs osztálya van. **Válaszbélyeg.** Legmegbízhatóbb vállalat. Első rangú ajánlatok.

Czipész üzlet

Fiók Gyoma. SZARVAS. Kondoros. Fiók

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészeti technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam,

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfűzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását eszközlöm, ugyiszintén rendes talpbetétek, parafagyökér és remezből kaphatók.

Nagysád imádom Önt!

Jó meghallgatom és elhiszem ha vesz azokból az illatszerekből melyek LITAUSZKY PÁL fodrász üzletének kirakatában láthatók.

Használt szőlő karó

szabadkézből

jutányos áron eladó.

— Cím a kiadóban. —

Eladó föld.

Özv. Boros Pálnénak a Halásztelken mintegy 133 hold földje tanya-épülettel, továbbá egy szabadalmazott 15 soros Simlex sorvetőgépe merítő kerekkel eladó. Venni szándékozók forduljanak

Biki Nagy Imre községi aljegyzőhöz.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám: 16.

S Á M U E L A D O L F

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerkereskedése

S Z A R V A S O N, Beliczey-ut 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: béli meghívók, eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be. Olcsó és tartós munka! Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésemben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajszerek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke” kiadóhivatala.

Sámuel Adolf könyvnyomdája, Szarvason.